

CENTRUL ROMILOR PENTRU POLITICI DE SĂNĂTATE

PROIECTUL „ADVOCACY PENTRU IMPLICAREA CONSILIILOR JUDEȚENE DIN REGIUNEA OLTENIA ÎN PROCESUL DE INCLUZIUNE AL ROMILOR”

Proiectul „Advocacy pentru implicarea Consiliilor Județene din Regiunea Oltenia în procesul de Incluziune al romilor”, implementat în perioada martie 2015- noiembrie 2017, a reprezentat una dintre cele mai inovatoare inițiative de politică publică promovate de Asociația SASTIPEN – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate în domeniul incluziunii sociale. Intervenția a fost construită pe baza experienței directe acumulate în comunități și a cercetărilor realizate anterior de organizație, având ca obiectiv principal schimbarea paradigmei privind responsabilitatea instituțională în domeniul incluziunii romilor.

Context și fundamentare

La momentul inițierii proiectului, politicile publice pentru romi erau abordate preponderent din perspectivă centrală, prin Strategia Guvernului și prin intervenții coordonate la nivel ministerial. În practică însă, implementarea măsurilor depindea în mare măsură de autoritățile locale și județene, fără ca acestea să aibă planuri clare sau alocări bugetare dedicate.

Pornind de la această realitate, Sastipen a realizat, în perioada iunie–decembrie 2015, o amplă cercetare sociologică în 84 de localități din județele Olt, Dolj, Gorj și Mehedinți. Au fost intervievate peste 3.000 de persoane de etnie romă, fiind analizate problemele privind ocuparea, sănătatea, educația, locuirea, accesul la infrastructură și relația cu autoritățile. Datele au evidențiat niveluri ridicate de sărăcie, lipsa locurilor de muncă, acces precar la servicii medicale și educaționale, lipsa documentelor de proprietate și un grad foarte scăzut de încredere în administrația locală.

Pe baza acestor rezultate, Sastipen a elaborat o **propunere de Program Pilot de Interes Național – „Incluziunea socială a comunităților defavorizate cu romi din Regiunea Sud-Vest Oltenia”**, fundamentată pe principiul abordării integrate și pe implicarea activă a Consiliilor Județene în coordonarea intervențiilor.

Obiectiv și abordare strategică

Obiectivul principal al proiectului a fost determinarea Consiliilor Județene din Regiunea Oltenia să își asume un rol activ în procesul de incluziune a romilor, prin adoptarea unor planuri județene de acțiune și prin alocarea de resurse financiare pentru implementarea acestora.

Abordarea a fost una strategică și etapizată:

1. Documentarea riguroasă a nevoilor comunităților rome;
2. Elaborarea unui document de politică publică bazat pe date concrete;
3. Organizarea de întâlniri de lucru și consultări cu reprezentanții Consiliilor Județene, prefecturilor, direcțiilor de sănătate publică, inspectoratelor școlare și agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă;
4. Mobilizarea societății civile locale pentru susținerea demersului;
5. Formularea unui document de poziție adresat Ministerului Fondurilor Europene.

Un element inovator al proiectului a fost argumentarea faptului că **Consiliul Județean este instituția-cheie la nivel teritorial**, având competențe în domenii esențiale pentru incluziune: dezvoltare economică, infrastructură, sănătate, servicii sociale și educație. Sastipen a demonstrat că fără asumarea responsabilității la nivel județean, strategiile naționale rămân dificil de implementat.

CENTRUL ROMILOR PENTRU POLITICI DE SĂNĂTATE

Activități și dialog instituțional

În cadrul proiectului au fost organizate dezbateri publice și mese rotunde la nivel județean, în care au fost prezentate rezultatele cercetării și au fost discutate soluții concrete. S-a promovat ideea creării unor **unități județene de incluziune socială** în cadrul Consiliilor Județene, capabile să coordoneze implementarea măsurilor și să atragă fonduri europene.

Sastipen a facilitat dialogul între autorități și societatea civilă, promovând o abordare participativă și transparentă. Planurile propuse au vizat intervenții integrate în domeniul sănătății comunitare, educației incluzive, ocupării și antreprenoriatului social, dezvoltării infrastructurii și îmbunătățirii condițiilor de locuire.

Rezultate și demersuri de advocacy la nivel central

Rezultatul principal al proiectului a fost elaborarea și transmiterea unui **document de poziție către Ministerul Fondurilor Europene**, prin care s-a solicitat alocarea unei linii de finanțare dedicate implementării programului pilot regional. Documentul a argumentat necesitatea unei finanțări integrate și a unui mecanism de cofinanțare județeană.

Deși Ministerul Fondurilor Europene nu a alocat resurse financiare dedicate pentru implementarea directă a programului pilot, a transmis oficial că propunerea va fi înaintată către Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia (ADR S-V Oltenia) pentru includerea în Planul de Dezvoltare Regională. Această recunoaștere instituțională a reprezentat un rezultat important, validând demersul și fundamentarea tehnică a propunerii.

Impact și schimbare de paradigmă

Proiectul a produs un impact strategic major, demonstrând pentru prima dată în România că problematica incluziunii romilor nu trebuie abordată exclusiv din perspectiva Guvernului, ci și prin asumarea responsabilității la nivel județean. A fost introdusă ideea că incluziunea trebuie integrată în strategiile de dezvoltare județeană și în planificarea bugetară locală.

Consiliile Județene au început să analizeze posibilitatea adoptării unor planuri dedicate și să își asume rolul de coordonatori ai intervențiilor. În plus, proiectul a consolidat capacitatea societății civile locale de a dialoga cu autoritățile și de a solicita măsuri concrete.

Ca urmare a acestei inițiative, în perioada 2019- 2024, modelul a fost multiplicat și în alte județe, Sastipen contribuind semnificativ la convingerea reprezentanților Consiliilor Județene din Neamț, Harghita, Calarasi și Constanta de a adopta planuri de acțiune județene în domeniul incluziunii romilor, planuri realizate pe baza nevoilor reale ale comunităților locale, documentate la nivel local de Sastipen în parteneriat cu asociațiile civile ale romilor, active la nivel local.

Concluzii și lecții învățate

O primă lecție importantă este că advocacy-ul eficient trebuie fundamentat pe date concrete și analize solide. Cercetarea realizată a oferit legitimitate și credibilitate demersului.

O altă concluzie este că schimbarea de paradigmă necesită timp și dialog constant. Deși finanțarea directă nu a fost obținută imediat, includerea propunerii în planificarea regională a demonstrat că presiunea argumentată poate influența agenda publică.

De asemenea, proiectul a arătat că autoritățile județene au potențialul de a deveni actori centrali în procesul de incluziune, dacă sunt implicate activ și dacă li se oferă instrumente și argumente clare.

În ansamblu, proiectul „Advocacy pentru implicarea Consiliilor Județene din Regiunea Oltenia în procesul de Incluziune al romilor” a reprezentat un pas strategic în dezvoltarea unei abordări descentralizate și integrate a

CENTRUL ROMILOR PENTRU POLITICI DE SĂNĂTATE

politicilor pentru romi, contribuind la consolidarea rolului autorităților județene și la promovarea unei incluziuni sustenabile și adaptate nevoilor reale ale comunităților.

